

Na osnovu člana 23. stav b. Ustava Bosansko – podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko- podrinjskog kantona Goražde“, broj 8/98,10/00 i 5/03) Skupština Bosansko- podrinjskog kantona Goražde d o n o s i:

Z A K O N

O PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU BOSANSKO – PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

DIO I - Osnovne odredbe

Član 1.

Ovim Zakonom uređuje se predškolski odgoj i obrazovanje na području Bosansko – podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu BPK Goražde), te se utvrđuju : principi, ciljevi, standardi i normativi za pripremu zajedničkih nastavnih jezgri, programa za obavljanje funkcije predškolskog odgoja i obrazovanja, kao i upravljanje , rukovođenje, stručni standardi, vrste evidencija, finansiranje, nadzor i druga pitanja u vezi s organizacijom i osnivanjem predškolskih ustanova.

Principi, ciljevi i standardi utvrđeni ovim Zakonom i na osnovu ovog Zakona ne mogu biti umanjeni drugim podzakonskim aktima.

Član 2.

Funkcija predškolskog odgoja

Predškolski odgoj i obrazovanje je sastavni dio jedinstvenog odgojno-obrazovnog sistema u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu BiH). On je prvi, poseban i specifičan stepen odgojno-obrazovnog sistema koji se bavi odgojem djece predškolske dobi uzrasta od 6 mjeseci do polaska u osnovnu školu.

Predškolski odgoj i obrazovanje određuju pojmovi : odgoj, obrazovanje, njega i zaštita.

Član 3.

Osnovna obaveza nadležnih obrazovnih vlasti

Organi vlasti nadležni za organiziranje odgojno-obrazovnog sistema na području Bosansko – podrinjskog kantona Goražde (Ministarstvo za obrazovanje,nauku, kulturu i sport BPK- a Goražde u daljem tekstu :Ministarstvo za obrazovanje) , a u skladu sa Ustavom BiH, Okvirnim zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju u BiH i Ustavom BPK-a Goražde, obavezni su primjenjivati i poštivati principe i norme utvrđene ovim Zakonom i osigurati odgoj i obrazovanje pod jednakim uslovima za svu djecu.

DIO II - Principi , ciljevi i funkcija predškolskog odgoja i obrazovanja

Član 4.

Razvojni principi

Predškolski odgoj i obrazovanje na području Bosansko – podrinjskog kantona Goražde karakteriziraju sljedeći razvojni principi:

- a) humanističko-razvojni princip
- b) princip profesionalne autonomnosti i stručne odgovornosti, i
- c) princip demokratičnosti.

Član 5.

Uvažavanje stepena razvoja djeteta

Predškolski odgoj i obrazovanje zasnovan je na humanističkom pristupu odgoja i obrazovanja, savremenom naučnom dostignuću i teoriji o dječijem razvoju i pravima djeteta , obaveznom uvažavanju stepena razvoja djeteta, specifičnosti razvojnih mogućnosti i pojedinačne potrebe djeteta.

Član 6.

Zabrana diskriminacije

Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednake mogućnosti učešća u odgovorajućem odgoju i obrazovanju bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi.

Jednak pristup i jednake mogućnosti podrazumijevaju osiguranje jednakih uvjeta i prilika za sve, za početak i nastavak daljeg odgoja i obrazovanja.

Član 7.

Osiguranje najboljeg interesa djeteta

Pravo djeteta na odgoj i obrazovanje i ispravnu brigu za dobrobit njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja ima prednost nad svim drugim pravima.

U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti interesu djeteta.

Član 8.

Osiguranje vlastitih vrijednosti

Opći ciljevi odgoja i obrazovanja proizilaze iz općeprihvaćenih, univerzalnih vrijednosti demokratskog društva, te vlastitih vrijednosnih sistema zasnovanih na specifičnostima nacionalne, historijske, kulturne i vjerske tradicije naroda i nacionalnih manjina koje žive na području Bosansko – podrinjskog kantona Goražde.

Član 9.

Osiguranje optimalnog razvoja djeteta

Opći cilj predškolskog odgoja i obrazovanja je osigurati optimalne i jednake uvjete kako bi se svako dijete, od rođenja do polaska u školu, razvijalo i ostvarivalo svoje pune potencijale i kompetencije kroz različite vidove kvalitetnog i profesionalnog autonomnog institucionalnog i vaninstitucionalnog predškolskog odgoja i obrazovanja.

Član 10.

Pravo na jezik

Jezik i kultura svih konstitutivnih naroda i svake nacionalne manjine koja živi na području Bosansko – podrinjskog kantona Goražde poštivat će se i uključivati u predškolsku ustanovu u skladu sa Ustavom BiH, Ustavom Bosansko – podrinjskog kantona Goražde, Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina i Konvencijom o pravima djeteta.

Član 11.

Poštivanje vjerskih sloboda

Predškolske ustanove razvijat će, unaprijeđivati i poštivati nacionalne i vjerske slobode, običaje, toleranciju i kulturu dijaloa, u skladu sa članom 10. ovog Zakona.

Član 12.

Integracijski programi za djecu sa posebnim potrebama

Djeca sa posebnim potrebama, u skladu sa članom 6. ovog Zakona uključuju se u predškolske ustanove prema programima koji su prilagođeni njihovim individualnim potrebama.

Za svako dijete stručni tim izradit će individualni program prilagođen njegovim mogućnostima i sposobnostima.

Za djecu sa posebnim potrebama pripremaju se i provode programi za integraciju.

Za nadarenu djecu također se sačinjavaju individualni programi.

Član 13.

Pravo roditelja i djece na izbor ustanove i odlučivanje

Roditelji imaju pravo izbora javne ili privatne predškolske ustanove u kojoj će se odgajati i obrazovati njihovo dijete.

Roditelji imaju pravo i obavezu, posredstvom svojih predstavnika u predškolskim ustanovama i tijelima i preko svojih asocijacija, u interesu svoje djece, na svim nivoima, učestvovati u odlučivanju o pitanjima značajnim za rad predškolske ustanove i funkcioniranje predškolskog odgoja i obrazovanja.

Član 14.

Zadaci predškolskog odgoja

Zadaci predškolskog odgoja i obrazovanja su:

a) obezbijevanje uslova i podrške za optimalan fizički rast i razvoj:

1. razvoj fizičkih sposobnosti;
2. formiranje osnovnih zdravstveno-higijenskih navika;
3. promovisanje zdravog načina života;
4. očuvanje zdrave životne okoline.

b) Razvoj intelektualnih i drugih sposobnosti u skladu sa individualnim potrebama i interesovanjima djece,

c) Razvijanje kulturnih navika i pripremanje za dalji odgoj i obrazovanje,

d) Razvijanje patriotizma i svijesti o državnoj i nacionalnoj pripadnosti,

e) Upoznavanje kulturno-vjerske tradicije i kulture, njegovanje tolerancije i uvažavanje različitosti,

f) Poštivanje prava djece, ljudskih i građanskih prava i sloboda,

g) Razvijanje svijesti o jednakosti i ravnopravnosti spolova,

h) Sticanje elementarnih znanja o životu i radu ljudi, obogaćivanje dječijeg iskustva,

i) Razvijanje i jačanje sposobnosti izražavanja govorom, pokretom, likovnim i muzičkim izrazom u igri i drugim aktivnostima,

j) Razumjevanje, razvoj i usvajanje osnovnih socijalnih i moralnih vrijednosti, zadovoljenje potreba djece za igrom i zajedničkim životom, te pozitivan uticaj na emocionalni i socijalni razvoj djeteta,

k) Razvijanje i njegovanje drugarstva i podsticanje i zadovoljenje potrebe djece za samoafirmacijom.

Član 15.

Određivanje funkcije

Funkcije predškolskog odgoja i obrazovanja su :

- a) Osiguranje uvjeta za optimalan razvoj svakog djeteta kroz psihički i tjelesni razvoj djeteta i formiranje osnovnih higijenskih navika, razvoj intelektualnih i drugih sposobnosti djeteta, razvoj radoznalosti djeteta i omogućavanje sticanja elementarnih znanja o prirodi , životu i radu ljudi, te obogaćivanje dječijeg iskustva, njegovanje i obogaćivanje dječijeg stvaralaštva i sposobnosti izražavanja govorom, zadovoljavanje potreba djece za igrom i zajedničkim životom, smanjenje primarnih negativnih posljedica, sprječavanje nastajanja sekundarnih teškoća kod djece sa teškoćama u razvoju i pripremanje djece za dalji odgoj i obrazovanje;
- b) Pomoć roditeljima u brizi za njegu i zaštitu, razvoj, odgoj i opće blagostanje djeteta;
- c) Dopunjavanje porodičnog odgoja i
- d) Ulaganje društva u blagostanje i napredak.

Član 16.

Vrijeme obaveznog uključivanja djece u predškolsko obrazovanje

U godini pred polazak u osnovnu školu, predškolski odgoj i obrazovanje obavezno je za svu djecu predškolskog uzrasta.

Obavezni vid iz stava 1. ovog člana isključivo provode predškolske ustanove, u skladu sa članom 13. ovog zakona, a programe priprema djece za osnovnu školu donosi Ministarstvo za obrazovanje uz stručno mišljenje Pedagoškog zavoda.

U okviru ovih programa sva djeca u godini pred polazak u osnovnu školu moraju provesti najmanje 150 do 170 sati.

O boravku djece u okviru ovog programa predškolske ustanove dužne su izdati uvjerenja na obrascima koje će propisati Ministarstvo za obrazovanje.

Uslovi i način finansiranja ovog programa, sam program kao i vrijeme njegovog trajanja te dinamiku uključivanja djece u predškolsko obrazovanje utvrdit će Ministar posebnim propisom.

Član 17.

Prijem djece u predškolske ustanove

Prijem djece u predškolsku ustanovu vrši se tokom cijele godine, u skladu sa ovim Zakonom, internim aktima ustanova i drugim propisima u oblasti odgoja i obrazovanja.

Javne i privatne predškolske ustanove, u pogledu ostvarivanja uvjeta i provođenja procedura bez diskriminacije, osiguravaju jednake mogućnosti za prijem sve djece.

DIO III - Osnivanje i organizacija predškolskih ustanova

Član 18.

Osnivanje predškolskih ustanova (Javne i privatne predškolske ustanove)

Predškolski odgoj i obrazovanje realizuje se u javnim i privatnim predškolskim ustanovama.

Predškolsku ustanovu može osnovati strano i domaće pravno i fizičko lice u svim oblicima svojine, u skladu sa ovim Zakonom.

Javnu predškolsku ustanovu osniva općinsko vijeće.

Predškolska ustanova ima svojstvo pravnog lica.

Strano pravno i fizičko lice može osnovati predškolsku ustanovu uz prethodno odobrenje i u skladu sa ovim Zakonom.

Privatnu predškolsku ustanovu mogu osnovati dva ili više osnivača.

Ako predškolsku ustanovu osnivaju dva ili više osnivača, njihova međusobna prava, obaveze i odgovornosti uređuju se ugovorom.

Prije donošenja akta o osnivanju predškolske ustanove, iz stava 1. ovog člana, osnivač je dužan pribaviti saglasnost Ministarstva za obrazovanje.

Član 19.

Uslovi za osnivanje

Predškolska ustanova može se osnovati:

- ako postoji dovoljan broj djece za formiranje najmanje dvije odgojne grupe,
- ako je osiguran dovoljan broj zaposlenika odgovarajuće stručne spreme u skladu sa Standardima i normativima predškolskog odgoja i obrazovanja,
- ako je osiguran objekat,oprema i didaktička sredstva u skladu sa Standardima i normativima,
- ako postoji opravdanost osnivanja,odnosno ako postoji društvena potreba osnivanja predškolske ustanove na tom području.

Član 20.

Početak rada

Registrovana predškolska ustanova može početi sa radom na osnovu Rješenja Ministarstva za obrazovanje o ispunjavanju uslova iz člana 19. ovog Zakona.

Član 21.

Upis u Registar

Predškolska ustanova se upisuje u Registar predškolskih ustanova (u daljem tekstu : Registar), koji vodi Ministarstvo za obrazovanje.

U Registar se može upisati predškolska ustanova koja ispunjava uslove iz člana 19. ovog Zakona .

Član 22.

Provjeru uslova za upis predškolske ustanove u Registar vrši Ministarstvo za obrazovanje, na zahtjev – prijavu osnivača.

Predškolska ustanova briše se iz Registra kada prestane da ispunjava uslove, propisane ovim Zakonom.

Član 23.

Predškolska ustanova može početi sa radom nakon upisa u Registar.

Bliži propis o postupku utvrđivanja uslova, sadržaju i načinu vođenja Registra donosi Ministar.

Član 24.

Predškolska ustanova može proširiti ili promijeniti djelatnost, kao i vršiti statusne promjene.

Odluku iz stava 1. ovog člana donosi osnivač.

Član 25.

Rad predškolske ustanove je javan.

Predškolska ustanova ima svoj pečat.

Bliži opis, način upotrebe i čuvanja pečata, utvrđuje se Pravilima ustanove.

Član 26.

Predškolska ustanova ima Pravila, koja usvaja upravni odbor uz predhodnu saglasnost osnivača.

Pravila predškolske ustanove sadrže odredbe koje se odnose na naziv i sjedište predškolske ustanove, pečat predškolske ustanove, osnivača predškolske ustanove, obaveze predškolske ustanove prema osnivaču, djelatnost predškolske ustanove, način i uslove obavljanja djelatnosti, odnos prema korisnicima usluga, statusne promjene, način sticanja i raspoređivanja sredstava za rad, broj članova upravnog odbora, imenovanje i razrješenje direktora, organe predškolske ustanove i njihova prava, obaveze i odgovornosti, uslove i način njihovog izbora i razrješenja, opće akte koji se donose u predškolskoj ustanovi i način njihovog donošenja, lica ovlaštena da pored direktora zastupaju predškolsku ustanovu i njihova ovlaštenja i odgovornosti, način ostvarivanja javnosti rada, ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti radnika predškolske ustanove i druga pitanja od značaja za rad ustanove.

Član 27.

Prestanak postojanja predškolske ustanove

Predškolska ustanova prestaje :

1. Ako više ne postoji potreba za obavljanje djelatnosti predškolske ustanove ;
2. Ako prestanu da postoje uslovi za obavljanje djelatnosti predškolske ustanove;
3. Ako je predškolskoj ustanovi izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti zbog toga što ne ispunjava uslove propisane ovim Zakonom, a u roku određenom u izrečenoj mjeri nije ispunila te uslove;
4. Ako se pravosnažnom odlukom suda utvrdi ništavost upisa u Registar ;
5. Ako je u nemogućnosti da ispunjava zakonom propisane obaveze, a aktom o osnivanju nije utvrđena odgovornost osnivača za te obaveze ;
6. Ako se pripoji drugoj ustanovi, spoji sa drugom ustanovom ili podjeli na dvije ustanove;
7. Ako se organizuje kao preduzeće;
8. U drugim slučajevima određenim zakonom ili aktom o osnivanju.

U slučaju iz tačke 1. do 5. ovog člana akt o prestanku rada predškolske ustanove donosi osnivač.

Aktom iz prethodnog stava utvrđuje se način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za prestanak rada predškolske ustanove, u skladu sa Zakonom i pravilima predškolske ustanove.

Član 28.

Organizacija rada

Sa stanovišta organizacionih formi predškolski odgoj i obrazovanje organizuje se i ostvaruje u okviru :

- jaslica : djeca od navršenih šest mjeseci do tri godine
- vrtića : od tri do pet godina
- priprema za osnovnu školu: od pet do šest godina
- igraonice:od tri godine do polaska u školu i
- putujući vrtići.

Programi iz stava I ovog člana mogu se realizovati kroz cjelodnevni boravak (deset i po sati), poludnevni boravak (pet sati) i kraći boravak od tri do pet sati.

U predškolskoj ustanovi može biti jedan ili više oblika organiziranja iz stava I ovog člana.

Član 29.

Raspored radnog vremena

Raspored radnog vremena zaposlenika koji realizuju programe iz člana 28. ovog Zakona, kao i ostalih zaposlenika u predškolskoj ustanovi, utvrđuje se, u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima, Godišnjim programom rada predškolske ustanove, a u okviru 40.-časovne radne sedmice.

Član 30.

Organiziranje posebnih predškolskih odgojno-obrazovnih ustanova

U slučajevima kada se za djecu predškolskog uzrasta sa posebnim potrebama ne može organizirati odgojno-obrazovni rad u redovnoj predškolskoj ustanovi, taj rad može se djelimično ili u potpunosti obavljati u posebnim predškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama.

Član 31.

Zajednička jezgra

U svim javnim i privatnim predškolskim ustanovama na području Bosansko – podrinjskog kantona Goražde uspostavljaju se i primjenjuju zajednička jezgra cjelovitih razvojnih programa za rad u predškolskim ustanovama.

Zajednička jezgra programa i planovi treba da :

- a) garantiraju i osiguraju kvalitetan odgoj i obrazovanje za svu djecu i dostizanje zadovoljavajućeg standarda znanja, vještina i sposobnosti,
- b) osiguraju dosljednost kvaliteta standarda odgoja i obrazovanja u svim predškolskim ustanovama na području Bosansko – podrinjskog kantona Goražde,
- c) osiguraju primjenu programa koji odgovaraju razvojnim potrebama djece predškolskog uzrasta ,

- d) osiguraju da se kroz odgojno-obrazovni proces razvija pozitivan odnos i osjećaj pripadnosti državi Bosni i Hercegovini,
- e) osiguraju zadovoljavajuću usklađenost programa, kao i njihovu prilagodljivost u skladu sa specifičnim potrebama predškolske ustanove i lokalne zajednice, i
- f) osiguraju slobodu kretanja i jednak pristup predškolskom odgoju i obrazovanju.

Član 32.

Izrada programa zajedničke jezgre

Ministarstvo za obrazovanje dužno je učestvovati u izradi programa zajedničke jezgre na način kako je regulisano članom 22. Okvirnog zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju BiH.

Član 33.

Vrste programa

1. U predškolskim ustanovama na području Bosansko – podrinjskog kantona Goražde koriste se sljedeći programi :

- a) cjeloviti razvojni program,
- b) specijalizovani razvojni programi,
- c) interventni, kompenzacioni i rehabilitacioni programi,
- d) programi jačanja roditeljskih kompetencija,
- e) programi za djecu pred polazak u školu ako nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja;
- f) programi za djecu državljana Bosne i Hercegovine u inostranstvu.

2. Programe iz stava 1. tačke a),c),d),e) i f) donosi Ministar a programe iz tačke b) donosi Ministar na prijedlog predškolske ustanove.

Član 34.

Namjena i sadržaj programa

U predškolskim ustanovama realiziraju se programi odgojno-obrazovnog rada namjenjeni djeci od šest mjeseci do polaska u osnovnu školu, kao i programi namjenjeni drugim korisnicima koji su zainteresirani za razvoj, odgoj, obrazovanje i opću dobrobit djece.

Programima odgojno-obrazovnog rada s djecom iz stava 1. ovog člana utvrđuju se ciljevi i zadaci, sadržaj i vrsta, te profili i školska sprema zaposlenih koji realiziraju svaki od ovih programa, a na osnovu prethodno pribavljene saglasnosti Ministarstva za obrazovanje.

Član 35.

Cjeloviti razvojni program

1. Cjeloviti razvojni program je program koji osigurava povoljne uslove za cjeloviti razvoj djeteta od 6 mjeseci do polaska u školu jer:

- a) utiče na kompletan psihofiziki rast i razvoj predškolskog djeteta,
- b) osigurava najpovoljnije uslove za njegov rast i razvoj,

- c) utiče na sigurnost i sreću djeteta,
- d) utiče na smanjenje stepena mogućeg društveno neprihvatljivog ponašanja u narednim razvojnim fazama,
- e) utiče na kasniju uspješnost djece u školi i životu,
- f) sva djeca imaju koristi od kvalitetnog predškolskog odgoja, a pogotovo djeca koja dolaze iz socijalno ugroženih porodica,
- g) ublažava ,otklanja negativne socio-ekonomske, kulturne i zdravstvene, i druge uticaje (koliko je više moguće)

2.Strukturu cjelovitog razvojnog programa iz stava 1. ovog člana čini:

- program njege i odgojnog rada sa djecom od 6 mjeseci do navršene 3 godine života;
- program odgojno-obrazovnog rada za djecu u 4-toj godini života;
- program odgojno-obrazovnog rada u 5-toj godini života;
- obavezno odgojno-obrazovni program u 6-toj godini života ;
- program podsticanja razvoja za djecu kod kojih je razvoj usporen.

3. Cjeloviti razvojni program obavezno se ostvaruje u ustanovi predškolskog odgoja i obrazovanja i ustanovi socijalne zaštite za djecu bez roditeljskog staranja.

Član 36.

Specijalizirani programi

Specijalizirani programi predškolskog odgoja i obrazovanja sadrže kontinuirane ili povremene aktivnosti koje se mogu organizirati jednom ili više puta u sedmici u trajanju od dva, ili više sati u skladu sa potrebama i interesom porodice i djeteta (u daljem tekstu Specijalizirani program).

Specijalizirani programi predškolskog odgoja i obrazovanja sadrže odgojno obrazovni rad iz muzičke, likovne i fizičke kulture, lutkarstva, stranih jezika, rekreativne, ekološke i drugih oblasti, koji su u funkciji zadovoljavanja posebnih interesovanja i sklonosti djeteta (u daljem tekstu Specijalizirani programi).

Član 37.

Interventni,kompenzacioni i rehabilitacioni program

Interventnim,kompenzacionim i rehabilitacionim programima predškolskog odgoja i obrazovanja utvrđuju se ciljevi i zadaci, sadržaji, stručni kadar, obim, oblici i metodologija odgojno obrazovnog rada sa djecom koja imaju smetnje u psihičkom i tjelesnom razvoju, traumatiziranom djecom, djecom tjelesno ili mentalno oboljelih roditelja, djecom društveno neprilagođenih roditelja, djecom neudatih majki ili napuštenih majki, djecom bez roditeljskog staranja, djecom iz porodica ugroženog socijalnog i društvenog stanja, djecom izbjeglih i raseljenih lica, djecom studentskih porodica od šest mjeseci do tri godine i od tri godine do pet godina starosti , te do polaska u osnovnu školu (u daljem tekstu Interventni,kompenzacioni i rehabilitacioni program).

Interventni,kompenzacioni i rehabilitacioni program se uz cjeloviti razvojni program može izvoditi u svim predškolskim ustanovama zavisno od potreba djece, naročito u vrtićima sa integrativnim grupama u specijalnim zavodima, osnovnim školama i ustanovama socijalne zaštite.

Član 38.

Programi jačanja roditeljskih kompetencija

1. Jačanje roditeljskih kompetencija u oblasti brige i poticanja ranog razvoja djeteta zahtijeva kontinuiranu i intenzivnu afirmaciju roditeljske uloge, programiranu edukaciju roditelja i korištenje svih potencijala roditelja u predškolskom odgoju i obrazovanju u okviru programa koji obuhvataju slijedeće sadržaje:

- a) Edukativni:
  - razvojne karakteristike i potrebe djeteta predškolske dobi
  - djelotvorni i nedjelotvorni odgojni postupci
  - prevencija poremećaja u ponašanju
  - ovisnosti i roditeljsko ponašanje
  - uticaj zaposlenosti i nezaposlenosti na roditeljstvo
- b) Informativni:
  - informiranje i dostupnost pravne pomoći
  - mjere socijalne zaštite
  - informiranje i dostupnost programa zapošljavanja
  - mjere zdravstvene zaštite za djecu sa posebnim potrebama
- c) Promotivni-promocija odgoja za mir, nenaslino rješavanje sukoba, solidarnost i toleranciju.

2. Programi jačanja roditeljskih kompetencija trebaju biti u funkciji:

- razvoja svijesti o važnosti uloge roditelja u porodičnom i vanporodičnom odgoju djeteta predškolskog uzrasta
- informiranja i stručne pomoći roditeljima u razvoju i odgoju djeteta
- sticanje znanja i vještina važnih za prevovremeno i kvalitetno zadovoljavanje potreba djeteta i za odgovarajuće poticaje razvoja djeteta
- osposobljavanje roditelja za jače angažiranje u vanporodičnim programima, društvenim zbivanjima i akcijama, javnim akcijama i raspravama vezanim za brigu o djeci i poticanje razvoja djeteta.

3. Programi jačanja roditeljskih kompetencija odnose se na slijedeće oblasti:

- zaštitu i unaprijeđivanje zdravlja djeteta
- brigu, njegu i ishranu
- zaštitu prava djeteta
- porodični i vanporodični odgoj i poticanje razvoja djeteta
- odgoj i razvoj talentirane djece
- snalaženje i funkcionisanje u za djete posebnim životnim situacijama
- odgoj i poticanje razvoja djece rođene sa faktorima rizika
- rehabilitacija i integracija djece sa teškoćama u razvoju i sl.

Član 39.

Obavezni program za djecu pred polazak u školu

Program za djecu pred polazak u školu je obavezan program za svu djecu u godini pred polazak u osnovu školu.

Program iz stava 1. ovog člana donosi Ministar ,koji je usklađen sa zajedničkom jezgrom programa.

Član 40.

Programi za djecu državljana Bosne i Hercegovine u inostranstvu

1. Program za djecu državljana Bosne i Hercegovine u inostranstvu je program koji se oslanja na opće prihvaćene, univerzalne vrijednosti društva, specifične, nacionalne, historijske, kulturne i vjerske tradicije naše države i države u kojoj žive.
2. Programi iz stava 1. ovog člana čine i razvojno-primjereni sadržaji posebno iz slijedećih obrazovanih oblasti:
  - razvoj govora (bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika)
  - upoznavanje kulturno-religijske tradicije naroda Bosne i Hercegovine
  - muzički odgoj

Član 41.

Programi predškolskog odgoja i obrazovanja ostvaruju se po odgojnim grupama, koje se obrazuju od djece istog ili približno istog uzrasta za svaki tip programa.

Odgojne grupe formiraju se prema broju djece ili specifičnosti programa predškolskog odgoja i obrazovanja u skladu sa Standardima.

Izuzetno, ako to uslovi zahtijevaju, odgojne grupe se mogu formirati i od djece različitog uzrasta.

Član 42.

Prijem djece u predškolsku ustanovu reguliše se Pravilima predškolske ustanove.

Član 43.

Pedagoški standardi i normativi

1. Javne i privatne predškolske ustanove obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja u skladu sa planovima i programima čije zajedničke osnove propisuje Ministarstvo za obrazovanje, a u skladu sa pedagoškim standardima i normativima za opremu, didaktička, zdravstveno-higijenska, estetska i druga sredstva.
2. Predškolski odgoj i obrazovanje u javnim i privatnim predškolskim ustanovama realizira se u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.
3. Ministarstvo za obrazovanje utvrđuje i usvaja standarde i normative za predškolski odgoj i obrazovanje.
4. Standardima i normativima u predškolskom odgoju i obrazovanju osigurava se dosljedna i efikasna primjena zajedničkih jezgri programa iz člana 31. ovog Zakona u svim predškolskim ustanovama Kantona.

Član 44.

Osiguranje primjene i sadržaji po izboru

1. Za provođenje standarda i normativa, te zajedničkih jezgri u oblasti predškolskog obrazovanja nadležni su Pedagoški zavod i Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje.
2. U okviru zajedničkih jezgri i programa , javne i privatne predškolske ustanove imaju slobodu kreiranja i realizacije određenih sadržaja po svom izboru u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Član 45.

Godišnji program rada i izvještaj o radu

Predškolske ustanove obavezne su donositi godišnje programe rada.

Godišnje programe rada, na prijedlog stručnog vijeća, usvaja upravni odbor predškolske ustanove i dostavlja do kraja septembra tekuće godine Ministarstvu za obrazovanje, Pedagoškom zavodu i osnivaču.

Izvještaji o radu za proteklu radnu godinu razmatraju se i usvajaju po istom postupku kao i programi rada, i najkasnije do kraja septembra tekuće godine prosljeđuju Ministarstvu za obrazovanje, Pedagoškom zavodu i osnivaču na razmatranje i usvajanje.

Član 46.

Nadzor i kontrola stručnih standarda i normativa

Ministarstvo obrazovanja i Pedagoški zavod obavezni su osigurati kontrolne mehanizme stručnog nadzora, pedagoškog praćenja i unaprijeđivanja rada u javnim i privatnim predškolskim ustanovama kako bi se osiguralo da sve predškolske ustanove rade u skladu sa standardima i normativima.

DIO IV – Stručni standardi

Član 47.

Profil stručnjaka

Profil za obavljanje dužnosti odgajatelja-učitelja predškolske djece definiran zajedničkim jezgrama programa za predškolski odgoj i obrazovanje, stepen stručne spreme, i ostali uvjeti za obavljanje odgajateljske-učiteljske dužnosti bliže se definiraju standardima i normativima predškolskog odgoja i obrazovanja.

Različite programe predškolskog odgoja i obrazovanja u javnom i privatnom sektoru realiziraju odgajatelji-učitelji predškolske djece, specijalizirani stručnjaci različitih profila- stručni saradnici (pedagozi, psiholozi, specijalni pedagozi, socijalni radnici defektolozi, ljekari) sa visokom stručnom spremom.

Njegu i brigu o zaštiti i unaprijeđenju zdravlja djece u dobi od šest mjeseci do polaska u školu realiziraju medicinski radnici sa završenim fakultetom, višom ili srednjom stručnom spremom medicinskog usmjerenja.

Za obavljanje administrativno-financijskih i pratećih tehničkih poslova (administrativna i financijska služba, osoblje kuhinje, nabavna služba, služba za održavanje higijene i unutrašnjih i vanjskih prostora) u predškolskim ustanovama će u skladu sa kapacitetima ustanova i pedagoškim standardima i normativima biti angažovani kadrovi odgovarajućih profila.

Član 48.

Asistenti i volonteri

U realizaciji programa odgojno-obrazovnog rada mogu učestvovati i lica sa visokom, višom i srednjom stručnom spremom odgojno-obrazovnog i medicinskog smjera u svojstvu asistenata i volontera.

Član 49.

Polaganje stručnog ispita i ocjenjivanje stručnih kadrova

Odgajatelji-učitelji, stručni saradnici i saradnici koji prvi put zasnivaju radni odnos u predškolskoj ustanovi obavezni su nakon jedne godine, a prije isteka druge godine neposrednog odgojno-obrazovnog rada položiti stručni ispit.

Zaposleniku koji ne položi stručni ispit u roku iz stava 1. ovog člana prestaje radni odnos u predškolskoj ustanovi.

Ministarstvo za obrazovanje će pitanje polaganja stručnih ispita i ocjenjivanje stručnih kadrova regulirati posebnim propisom.

Član 50.

Zdravstvena zaštita zaposlenih

Osoba koja neposredno radi sa djecom, mora biti zdravstveno pregledana do početka školske godine za tu godinu.

Osoba koja boluje od zarazne ili duševne bolesti, koja se alkoholizira ili konzumira opojna sredstva, ili ima ozbiljne psihičke poremećaje ne može raditi u predškolskoj ustanovi.

Ako direktor predškolske ustanove ili neko od stručnih lica ocijeni da je zaposleniku narušeno psihofizičko zdravlje u mjeri koja umanjuje njegovu radnu sposobnost, donijet će odluku o upućivanju na liječnički pregled i prije isteka roka iz stava 1. ovog člana.

Zaposleniku koji odbije izvršiti odluku o upućivanju na liječnički pregled prestaje radni odnos.

Član 51.

Stručni organi

Stručno vijeće i stručni aktivni su stručni organi koji obavljaju stručnu funkciju u predškolskim ustanovama.

Član 52.

Stručno vijeće

Stručno vijeće čine svi stručni zaposlenici u predškolskoj ustanovi (direktor, odgajatelji, pedagozi, zdravstveni radnici i drugi stručni radnici), a obavljaju sljedeće poslove:

- a) prati i analizira organizaciju i realizaciju programa odgojno obrazovnog rada,
- b) utvrđuje program stručnog usavršavanja odgajatelja-učitelja i prati njegovu realizaciju,
- c) razmatra i utvrđuje prijedlog godišnjeg programa rada,
- d) razmatra i daje primjedbe na izvještaje o radu stručnih tijela (komisija,aktiva, odbora),
- e) formira , prati, i analizira rad stručnih tijela (komisija, odbora, aktiva),
- f) kandidira predstavnika upravnog odbora i
- g) predlaže i prati realizaciju saradnje sa roditeljima i lokalnom zajednicom.

Stručnim vijećem rukovodi direktor predškolske ustanove.

Član 53.

Stručni aktivni

1. Stručni aktivni formiraju se od stručnih radnika po uzrasnim grupama u kojima se realizira odgojno obrazovni proces.
2. Stručni aktivni obavlja sljedeće poslove :
  - a. brine o usklađivanju rada istih uzrasnih grupa,
  - b. preduzima mjere za uspješnu realizaciju programa u svom aktivu,
  - c. donosi plan stažiranja za pripravnike i usvaja izvještaj mentora o obavljenom stažiranju i
  - d. prati cjelokupan razvoj i aktivnost djece i predlaže mjere za njihovu uspješnost.
3. Stručnim aktivom rukovodi rukovodilac odgojno-obrazovnog procesa.
4. U predškolskim ustanovama u kojima zbog kapaciteta i veličine ustanove ne postoje stručni aktivni, poslove stručnih aktivna obavljat će stručno vijeće.

Član 54.

Obaveza vođenja evidencije i dokumentacije

Predškolska ustanova obavezna je voditi svu potrebnu pedagošku dokumentaciju i evidenciju predviđenu Okvirnim zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju u BiH, ovim Zakonom, te ostalim zakonskim i podzakonskim aktima.

Bliže propise o vođenju, vrstama evidencije i dokumentacije i rokovima čuvanja donosi Ministar obrazovanja.

DIO V – Upravljanje i rukovođenje predškolskim ustanovama

Član 55.

Sastav i imenovanje upravnog odbora

Organ upravljanja u javnoj predškolskoj ustanovi je upravni odbor, koji ima pet članova.

Članovi upravnog odbora biraju se na osnovu javnog konkursa po principu paritetne zastupljenosti i to jedan član iz reda osnivača, dva člana iz reda roditelja i dva člana iz reda stručnog osoblja predškolske ustanove u skladu sa procedurom koja se utvrđuje propisima i aktima koje donosi osnivač predškolske ustanove. Član upravnog odbora mora imati najmanje VI (šesti) stepen stručne spreme.

1. Članovi upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine i mogu biti ponovo imenovani na još jedan uzastopni mandat.
2. Predsjednika i članove upravnog odbora predškolske ustanove imenuje i razriješava osnivač.
3. Sastav upravnog odbora predškolske ustanove mora odražavati nacionalnu strukturu, djece i roditelja, osoblja i osnivača, onako kako ona u datom trenutku izgleda, u principu, prema popisu stanovništva u BiH iz 1991. godine.
4. Upravni odbor odgovoran je za utvrđivanje i provođenje politike predškolske ustanove, generalno upravljanje predškolskom ustanovom i efikasno korištenje kadrovskih i materijalnih potencijala.

Član 56.

Nadležnosti upravnog odbora

Upravni odbor predškolske ustanove, pored poslova utvrđenih Zakonom, obavlja i slijedeće poslove:

- donosi pravila ustanove;
- imenuje i razriješava direktora;
- donosi planove rada i razvoja;
- donosi godišnji program rada;
- donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun;
- donosi opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i druge opće akte u skladu sa zakonom i pravilima ustanove;
- odlučuje o svim pitanjima obavljanja djelatnosti radi kojih je ustanova osnovana, usmjerava, kontroliše i ocjenjuje rad direktora;
- rješava sva pitanja odnosa sa osnivačem;
- odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog pravilima ustanove;
- odgovara osnivaču za rezultate rada ustanove;
- donosi odluku o raspisivanju konkursa za izbor zaposlenika;
- odlučuje o žalbama na konkursu;
- odlučuje o prigovoru zaposlenika na rješenje o pravu, obavezi i odgovornosti zaposlenika iz radnog odnosa;
- podnosi osnivaču najmanje jedanput godišnje izvještaj o poslovanju ustanove;
- razmatra plan upisa djece;
- razmatra rezultate predškolskog odgoja i obrazovanja;
- odlučuje o prigovoru roditelja na rad i odnos zaposlenika prema djeci;
- obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i pravilima predškolske ustanove.

Za poslove iz stava 1. ovog član predsjedniku i članovima upravnog odbora pripada naknada. Visinu naknade određuje osnivač u skladu sa propisima osnivača o naknadama za rad u upravnim odborima javnih ustanova.

Član 57.

Direktor

Predškolskom ustanovom rukovodi direktor, koji se imenuje na period od četiri godine i može biti ponovo imenovan.

Za direktora predškolske ustanove može biti imenovano lice koje osim općih uslova, ima najmanje VII stepen stručne spreme iz oblasti predškolskog odgoja i obrazovanja, fakultet humanističkog smjera ili fakultet društvenog smjera.

Lice koje se imenuje za direktora predškolske ustanove mora imati najmanje 5 godina radnog iskustva, a naručito se ističe svojim radom u organizaciji odgojno-obrazovne djelatnosti, pedagoškoj teoriji i praksi. Potrebno radno iskustvo podrazumjeva rad na poslovima odgoja i obrazovanja sa VII ili VI stepenom stručne spreme i položen stručni ispit za obavljanje odgojno-obrazovnog rada.

Izuzetno, za direktora predškolske ustanove može biti imenovano i lice sa višom stručnom spremom (VI stepen) odgojno obrazovnog smjera, a koji se naručito ističe svojim postignutim rezultatima i radom u pedagoškoj teoriji i praksi.

Direktora privatne predškolske ustanove bira i imenuje osnivač.

Član 58.

Imenovanje direktora

Upravni odbor predškolske ustanove raspisuje konkurs za izbor direktora, koji se objavljuje u sredstvima javnog informisanja.

Konkurs za direktora predškolske ustanove sadrži uslove iz prethodnog člana, trajanje konkursa koje ne može biti kraće od petnaest dana, postupak izbora i način obavještavanja kandidata o izboru.

Direktora predškolske ustanove imenuje upravni odbor predškolske ustanove uz prethodnu saglasnost osnivača.

Saglasnost za imenovanje direktora javne predškolske ustanove daje općinski načelnik.

U slučaju da predloženi kandidat ne dobije saglasnost osnivača, imenovat će se slijedeći rangirani kandidat koji je najuspješnije prošao otvorenu konkurenciju prema kriterijima konkursa.

Član 59.

Ako se na konkursu ne izabere direktor, upravni odbor imenuje vršioca dužnosti direktora bez konkursa iz reda zaposlenika koji ispunjavaju uslove konkursa.

Vršilac dužnosti direktora ima sva prava i dužnosti direktora.

Vršilac dužnosti direktora se imenuje na period od dva mjeseca, i ovo imenovanje na kraći period može se produžiti najduže do šest mjeseci od dana imenovanja uz prethodno pribavljenu saglasnost osnivača.

Član 60.

Razrješenje direktora

Upravni odbor može razriješiti direktora i prije isteka vremena na koje je imenovan:

- na lični zathjev;
- ako su zbog provođenja akta ili odluke koju je donio nastale veće štete po ustanovu, korisnike usluga ili zaposlenike predškolske ustanove;
- ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan i nezakonit rad;
- i u svim drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Član 61.

Nadležnost direktora

Direktor predškolske ustanove, pored poslova i zadataka utvrđenih zakonom, obavlja i sljedeće poslove:

- rukovodi radom predškolske ustanove;
- zastupa i predstavlja predškolsku ustanovu i odgovoran je za zakonitost rada predškolske ustanove ;
- predlaže upravnom odboru program rada predškolske ustanove i preuzima odgovarajuće mjere za njegovu realizaciju;
- podnosi upravnom odboru izvještaj o radu i odgovara za rezultate rada predškolske ustanove;
- odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa;
- vrši ocjenjivanje zaposlenika u skladu sa rezultatima rada;
- izvršava odluke stručnog organa i organa upravljanja;
- vrši izbor i postavljanje zaposlenika i sa njima zaključuje ugovor o radu, odnosno donosi rješenje o prestanku ugovora o radu,
- podnosi upravnom odboru izvještaj o finansijskom poslovanju predškolske ustanove;
- vrši i druge poslove u skladu sa pravilima predškolske ustanove.

Član 62.

Vijeće roditelja

Roditelji imaju pravo osnovati vijeće roditelja, a predškolska ustanova ima obavezu da im u tome pomogne. Članove ovog vijeća biraju roditelji.

Način i procedura osnivanja i rada vijeća roditelja utvrđuje se općim aktom predškolske ustanove.

Vijeće roditelja :

- a) promovira interese predškolske ustanove u lokalnoj zajednici;
- b) prezentira stavove roditelja upravnom odboru predškolske ustanove;
- c) podstiče angažman roditelja u radu predškolske ustanove;
- d) informira upravni odbor o svojim stavovima kada ocjeni da je to potrebno ili na zahtjev upravnog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad predškolske ustanove.

DIO VI – Finansiranje predškolskih ustanova

Član 63.

Sredstva koja osigurava osnivač

1. Osnivač predškolske ustanove osigurava sredstva potrebna za osnivanje, rad i provođenje programa predškolskog odgoja i obrazovanja u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje.
2. Osnivač osigurava :
  - a) plaće i naknade zaposlenika
  - b) materijalne troškove
  - c) nabavku osnovne opreme i učila
  - d) potrošni materijal za odgojno obrazovni rad
  - e) amortizaciju i tekuće investiciono održavanje objekata i
  - f) dio radno-igrovnog materijala (igračke i drugi osnovni didaktički materijal)
3. Iz budžeta osnivača osiguravaju se sredstva za razvoj djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja, profesionalno usavršavanje kadrova, finansiranje odjeljenja predškolskih ustanova u bolnicama, odjeljenja za djecu sa posebnim potrebama pri odgovorajaućim zavodima, za djecu nacionalnih manjina, posebno djecu Roma, kao i subvencije za cijenu grijanja, komunalija, vode, elektirčne energije, PTT usluga i RTV takse koje se svrstavaju u kategoriju domaćinstava.

Član 64.

Obaveze Ministarstva za obrazovanje, nauku , kulturu i sport Bosansko – podrinjskog kantona Goražde

Ministarstvo za obrazovanje dužno je osigurati :

- a) sredstva za nabavku dijela didaktičkog materijala,
- b) razvoj predškolskih programa rada,
- c) evaluaciju predškolskih programa,
- d) dio sredstava za realizaciju specijaliziranih programa rada,
- e) izdavačku djelatnost ustanove,
- f) mrežu predškolskih ustanova za realiziranje programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja,
- g) finansiranje realizacije programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja.

Član 65.

Obaveze Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko – podrinjskog kantona Goražde

Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom definisano je pravo na subvenciju dijela troškova pojedinih kategorija djece u predškolskoj ustanovi . Ovo pravo ostvariće slijedeće kategorije:

- a) djecu bez roditeljskog staranja,
- b) djecu sa posebnim potrebama ,
- c) djecu invalida,
- d) djecu civilnih žrtava rata
- e) djecu nezaposlenih roditelja
- f) djecu samohranih roditelja,
- g) djecu korisnika socijalnih primanja ,
- h) djecu redovnih studenata i
- i) djecu iz hraniteljskih porodica.

Član 66.

1. Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko – podrinjskog kantona Goražde osigurava u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti:

- a) provođenje preventivnih programa i programa zaštite i unaprijeđivanja zdravlja djece,
- b) redovno provođenje sanitarnih pregleda zaposlenih,
- c) zdravstvene preglede djece u zdravstvenim ustanovama primarne zdravstvene zaštite pred upis u predškolsku ustanovu,
- d) periodični pregled brisa grla i nosa,

2. Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice će osigurati u Budžetu Kantona ,finansijska sredstva za preventivne programe i programe zaštite i unaprijeđenja zdravlja djece u ustanovama predškolskog odgoja i obrazovanja,u smislu tačke a) stava 1. ovog člana, a implementaciju istih provodit će ove ustanove uz nadzor Ministarstva.

3. Finansijska sredstva za sanitarne preglede zaposlenih u smislu tačke b) stava 1 ovog člana i periodični pregled brisa grla i nosa u smislu tačke d) stava 1. osigurat će osnivač.

4. Zdravstvene preglede djece za upis u predškolsku ustanovu u smislu tačke c) stava 1 ovog člana osigurat će se na način:

- za djecu koja imaju obavezu uključivanja u predškolsku ustanovu (obavezni predškolski odgoj i obrazovanje) troškove zdravstvenog pregleda snosi Ministarstvo za obrazovanje, a za ostalu djecu sredstva obezbijeduje korisnik usluga.

Član 67.

Ministarstvo za obrazovanje,nauku,kulturu i sport i Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde dužni su posebnim kriterijima utvrditi način osiguravanja i iznos sredstava koje obezbijeduju za nesmetan, funkcionalan i efikasan rad predškolskih ustanova u skladu sa ovim Zakonom i realnim mogućnostima.

Član 68.

Sredstva iz drugih izvora

Programi predškolskog odgoja i obrazovanja, izuzev obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja, finansijski se mogu podržavati i na sljedeći način:

- a) od roditelja djece predškolske dobi zavisno od socijalnog statusa ;
- b) donacijama
- c) drugih izvora.

Član 69.

Participacija korisnika usluga

Sredstva za realizaciju specijaliziranih programa rada i troškove ishrane djece osiguravaju korisnici usluga.

DIO VII – Praćenje i nadzor nad provođenjem zakona

Član 70.

Odgovornost za nadzor i provođenje

Ministarstvo za obrazovanje odgovorno je za provođenje i primjenu ovog Zakona, primjenu standarda i normativa kao i programa rada ;

Zakovitost i uvjete rada u predškolskoj ustanovi kontroliraju organi nadležnih inspeksijskih službi za oblast obrazovanja.

DIO VIII – Zaštita prava

Član 71.

Postupci zbog kršenja principa Zakona

Prijave zbog kršenja principa definiranih ovim zakonom mogu se podnijeti Ministarstvu za obrazovanje ili nadležnim inspeksijskim vlastima, koji će rješenjima utvrditi opravdanost takvog kršenja i naložiti njegovo otklanjanje.

Ako rješenje ne bude doneseno u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave, ili ako stranka ne bude zadovoljna rješenjem, ona može podnijeti žalbu organu nadležnom za rješavanje u drugom stepenu, koje je obavezno žalbu riješiti u roku od 30 dana.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom.

DIO IX- Kaznene odredbe

Član 72.

Novčanom kaznom od 500 KM do 4.000 KM kaznit će se za prekršaj predškolska ustanova ako:

1. Otpočne sa radom prije upisa u oba Registra u skladu sa ovim Zakonom;
2. Ne ostvaruje programe rada koje je odobrilo Ministarstvo za obrazovanje.

Za prekršaj iz prethodnog stava ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u predškolskoj ustanovi od 200KM do 1.000 KM.

Član 73.

Novčanom kaznom od 300 KM do 2.400 KM kaznit će se za prekršaj predškolska ustanova ako:

1. Ne vodi propisanu dokumentaciju i evidenciju u skladu sa ovim Zakonom;
2. Ne vrši ocjenjivanje rada zaposlenika neposredno angažovanih u odgojno-obrazovnom procesu u skladu sa posebnim propisima;
3. Ne upućuje zaposlenike na redovne ljekarske i sanitarne preglede;
4. Do 30. septembra ne sačini godišnje izvještaje o odgojno-obrazovnom radu i godišnji program rada
5. Onemogućiti nesmetano i potpuno obavljanje nadzora

Za prekršaj iz prethodnog stava kaznit će se odgovorno lice novčanom kaznom od 100 KM do 500 KM.

Član 74.

1. Novčanom kaznom od 200 KM do 2000 KM kaznit će se predškolska ustanova i drugo pravno lice koje realizuje kraće i druge specijalizovane programe bez odobrenja Ministarstva za obrazovanje.

Za prekršaj iz prethodnog stava kaznit će se i odgovorno lice novčanom kaznom od 50 KM do 400 KM.

2. Novčanom kaznom od 100 KM do 500 KM kaznit će se za prekršaj roditelj odnosno staratelj djeteta ako ne upiše dijete u predškolsku ustanovu u godini pred polazak u osnovnu školu, odnosno ako dijete ne pohađa program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja.

DIO X– Prijelazne i završne odredbe

Član 75.

Donošenje i usklađivanje podzakonskih akata

Ministarstvo za obrazovanje dužno je u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti:

- a) Standarde i normative za oblast predškolskog odgoja i obrazovanja,
- b) Kriterije o finansiranju predškolskih ustanova usklađene sa odredbama Okvirnog zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju BiH i odredbama ovog Zakona.
- c) Propise o postupku utvrđivanja uvjeta, sadržaju i načinu vođenja Registra,
- d) Propise o načinu vođenja pedagoške i ostale evidencije i dokumentacije ,

- e) Propise o ocjenjivanju i stručnom usavršavanju odgajatelja-učitelja i ostalih stručnih kadrova koji rade u odgojno-obrazovnom procesu,
- f) Propis o stručnom nadzoru.

Član 76.

Rokovi za donošenje programa odgojno-obrazovnog rada

- 1) Ministarstvo za obrazovanje će u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti programe odgojno-obrazovnog rada u skladu sa Okvirnim zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju u BiH i sa ovim Zakonom, i metodologiju izrade godišnjeg programa rada predškolske ustanove.
- 2) Odredbe ovog Zakona osim odredaba koje se tiču prava osnivača odnose se i na privatne predškolske ustanove.

Član 77.

Prelazak na obavezno predškolsko obrazovanje

1. Obavezno predškolsko obrazovanje za djecu u godini prije polaska u osnovnu školu u skladu sa ovim Zakonom otpočet će školske 2010./2011.godine.
2. U Budžetu za 2010.godinu će se planirati sredstva za stvaranje uslova za uvođenje obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja.

Član 78.

Prijelazni period za uspostavljanje stručnih standarda

- 1) Predškolske ustanove su dužne da usklade svoju organizaciju, djelatnost i opće akte sa odredbama ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- 2) Stupanjem na snagu ovog Zakona odgajatelji-učitelji koji rade sa djecom u odgojno-obrazovnom procesu moraju imati visoku stručnu spremu u oblasti predškolskog odgoja i obrazovanja.
- 3) Odgajatelji-učitelji koji imaju više od 20 godina staža sa višom ili srednjom stručnom spremom stupanjem na snagu ovog Zakona mogu ostati u odgojno-obrazovnom procesu do odlaska u penziju.
- 4) Zaposlenici sa neodgovarajućom stručnom spremom dužni su ispuniti uslove iz stava 2. ovog člana najkasnije do 31.08.2014. godine.
- 5) Zaposlenici koji ne ispune uslove iz stava 4. ovog člana u navedenom roku, bit će raspoređeni na radna mjesta asistenata, ukoliko za to budu postojali uvjeti. U suprotnom prestaje im radni odnos.
- 6) Osnivač predškolske ustanove može obezbijediti sredstva za sufinansiranje troškova doškolovavanja odgajatelja iz stava 4. ovog člana.

Član 79.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje primjena Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Službene novine Bosansko – podrinjskog kantona Goražde“ broj: 8/99).

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „ Službenim novinama Bosansko – podrinjskog kantona Goražde“

Skupština Bosansko- podrinjskog
Kantona Goražde

Predsjedavajući Skupštine

Broj: _____/09
Goražde: _____/09

_____
Dr. Alija Begović